

Dolenjske Novice.

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je za celo leto 1 gld., za pol leta 50 kr. — Naročnino in dopise sprejema J. Krajec v Novem mestu.

Kdor želi kako oznanilo v „Dolenjske Novice“ natisniti dati, plača za dvostopno petit-vrsto 8 kr. za enkrat, dvakrat 12 kr., trikrat 15 kr.

Gospodarske stvari.

Ameriška koruza, konjski zob imenovana.

Pomanjkanje krme za goveda občuti skorej slehrni dolenjski gospodar vsako leto — to zaradi pomanjkanja zadostnih travnikov. Pomagati si skušajo gospodarji s pridelovanjem krme na njivah. V ta namen sejejo zgodnjo rudečo turško ali inkarnatno deteljo, štajersko in nemško deteljo ali lucerno. Sem ter tje vidi se v ta namen tudi navadna koruza na gosto vsejana. Navadna koruza daje v poletnem času, ako ni na preizmolženo njivo vsejana, res dosti in dobre krme za goveda. Živina žre zeleno koruzo kaj rada, da sme se skorej reči, da med vsemi zelenimi krmami najrajše. Po zeleni koruzi krave kaj dobro molzejo, le škoda, da je mleko občutno vodeno. Zelena koruza posušena najprej nekoliko na polju, potem pa do dobrega v kozolcu, je kaj fina krma tudi za zimski čas. Škoda le, da se koruze v ta namen po Dolenjskem še veliko premalo seje. Posebno škoda je pa še, da se ne seje namesto navadne koruze, ameriška,

tako zvani konjski zob. Konjski zob se zove tako zaradi tega, ker je belega, štiriogljatega, kaj dolzega zrnja, katero spominja prav živo na podobo pravega konjskega zoba — to tembolj, ker niso zrna na vrhu okrogla, ampak z neko jačko prevedena.

Konjski zob raste kaj hitro in daje neverjetno visoka stebela. Ako se redko naseje, da bi se pridobilo zrnje, na gnojen svét, doseže gotovo visokost treh metrov pa tudi čez. Kmetiška šola na Grmu sejala jo je prošli dve leti zaporedoma, in memogredoči se niso mogli njeni velikosti zadosti načuditi. Nekaterim se je dozdevalo še celo nemogoče, da bi zamogla koruza tako visokost doseči in približali so se jej, da se prepričajo, je res koruza ali kaka druga trsnata rastlina. Razun orjaškega stebela, napravi konjski zob tudi v resnici orjaško listje, posebno pa klasje. Vsako steblo nastavi gotovo dva klasa, pa tudi tri, ali kakošne? Vsak je prav gotovo čez 20 centimetrov dolg in na spodnjem koncu 6 do 7 centimetrov debel. Zrnje preseže dolgost jednega centimetra, široko je na zgornjem koncu za zelo tudi en centimeter. V Ameriki pridelujejo to koruzo za člo-

Podlistek.

P. Ladislav Hrovat,

starosta profesorjev Novomeške gimnazije.

Dela slavnih mož častili so predniki naši;
Stavili njim v spomin stebre, svetišča povsod;
Vedeli so, da na veke jim morajo biti hvaležni,
Da omikani ljud jim je le hvale dolžan!
T'ma bi krila um, spale bi zmognosti dušne,
Ako ne bi njih svitlost pregnala noči.
Kar pa je Grk in Rimljan nekda čutil v srcu,
Čuti tudi Slaven, — in hvale dolžno serce.
Meli v prahu može, ki žertujejo svoje življenje
Narodu v korist in v povzdigo duha.
Zvezda si, Lacko, na nebu slavstvenega polja,
Slave zlati kinč, bčela, marljivosti zgled;
Trudiš se, delaš, ker serce blago Ti klije ljubezni
Do materinščine, z dušo, telesom Slaven.
Naj Te toraj blagoslovi Oče nebeški,
Da boš še mnogo let sincm Slavenskim steber,
Da boš še dolgo učil nevedne, — spodbujal lenuhe;
Si zasluge množil, čistil in pilil jezik!
Bodi poterpežljiv, in ne slušaj jezikov hudobnih.
Zopet napoči dan, Slavi v slavo odbran.
Tokrat se boš svetil, kot zlata zgodnja danica;
Venčan gledal boš v prahu sovražno drhal,
Hvalo Ti bodo vedli sinovi matere Slave
Unuka hvaležno srce stav'lo Ti bode spomix.

Tako je častital nek sodelovalec g. profesorju 1863. leta. In res! Vremena so se spremenila! Po hudih bojih je zadobil naš jezik, če ne pravo, vsaj primerno mesto v šoli in uradu.

Kedo naj bi se s ponosom in hvaležnostjo ne oziral na one može, ki so ga likali in navduševali mladenče, naj delajo na to, da si materinščina prisvoji, kar jej gré po natornih postavah? Pač bi moral biti nehvaležni sin matere!

Mej pervake, ki so orali ledino materinemu jeziku, smemo ponosno prištevati tudi starosto profesorjev tukajšne c. kr. gimnazije, preč. g. P. Ladislava.

Rojen je bil v Gornjem Tuhinu dne 30. marca 1825.; zveršil normalne šole v Kamniku, 6 latinskih v Ljubljani in stopil dné 3. septemb. 1845 v red sv. Frančiška. Ko je zveršil bogoslovske in vseučiliške šole, poslali so ga predstojniki na tukajšno gimnazijo za učitelja latinskega

veško hrano in marsikje tudi v Evropi, na primer na spodnjem Ogrskem. Toda ona daje veliko puštesjšo moko memo navadne koruze, posebno jo je pa tudi težko semljati. Zaradi plošnatosti zrnja se med kamni gojzdi in prav na drobno semljati se skoraj ne more.

Da bi se je pri nas sejalo za napravo moke, to nikakor ne priporočamo — to tim manj, ker kaj pozno dozori, in le ako je prav na redko sejana (na vsakih 45 do 50 centimetrov v četerooglu smé šele eno steblo rasti) in to v prav prek-solnčni légi. Da bi se pridobilo zrnje, sejalo naj bi se je pri nas le toliko, kolikor se je vsako leto za seme potrebuje. Ali da se pridobi zelena krma, nasejal naj bi jo pa vsak boljši gospodar na Dolenjskem vsako leto vsaj eno veliko njivo. Posebno koristna bila bi setev po štajarski detelji, potem ko se je ta v tretjem letu (z vštetem letom setve) pred ko mogoče pokosila. Tako sejana, storila bode brez gnojitve gotovo še prav povolno. Sicer se zamore pa kakor navadna korusa na gnojeno njivo sejati, le da dosti redkejše. Da živina stebalja v jaslih ne pušča ter le listje obira, mora se listje zrezati. To stori se najhitrejšje v slamorezni trugi ali pa na slamoreznem stroju.

Dolenjci, kateri imate premalo krme, sezite po ameriški koruzi, konjski zob imenovani, in ne bote se kesali. Prodaja jo g. Fr. Kastelic v Kandiji pri Novem mestu. (Glej naznanilo na predzadnjem strani.) —c.

Kaj je novega po avstrijskem cesarstvu?

Na Slovenskem ni posebnih novic, vsaj veselih ne moremo zaznamovati. Med slovenskima

in grškega jezika dné 19. oktobra 1854. leta. Dné 19. februarja 1859 je bil imenovan za stalnega učitelja.

Kmaló je jel priobčevati svoja trudapolna jezikoslovna dela v „Letnih poročilih gimnazije“ in po leposlovnih časopisih. Spisal tudi prvo „Slovensko-latinsko slovnico“, po kateri so se jeli učiti slovenski učenci latinskega jezika na pravi podlagi materinega.

Ni prostora tukaj omenjati neizmernih zaslug, ki si jih je pridobil kot učitelj mladine in slovenski pisatelj v dolgih letih svojega trudapolnega življenja. Vse svoje moči je posvetil v to, da vzbuja v nadepolnih srcih mladine ljubezen do materinega jezika, ki ga je učil v svojih spisih zgledno pisati.

Sè svojim trudom si je veleučeni gospod pridobil tudi mnogo častivcev, prijateljev in hvaležnih učencev.

dnevnikom je nastal majhen prepir radi tega, kdo je večje žalovanje po nesrečni smrti pokojnega cesarjeviča razodeval, ali duhovništvo ali posvetni Slovenci. Mi mislimo, da je to vprašanje čisto odveč; gledé zvestobe in vdanosti do cesarske hiše smo vsi Slovenci enaki. Bodimo torej v teh in vseh družih zadevah edini. Vsaj se nam Slovincem še ne godi tako dobro, da bi se lahko brez škode razdvojili! Ali smo se mar že ponemčevanje otresli? Ali je slovenščina že vpeljana povsod v urade, šole in javno življenje? Ali smo dobili uže vse potrebne slovenske šole? Vsaj še ene čisto slovenske srednje šole nimamo? Vsaj po vseh realkah le nemščina gospoduje! In če bi te skrbi odložili, ali ni dolžnost vseh omikanih slovenskih domoljubov, brigati se za to, da nam naše kmetsko in delavno ljudstvo lakote in ubošva ne bode začelo umirati. Zato trdimo smelo, da tisti dnevnik ne dela rodoljubno, ki je prvi napal za slovenstvo tako zasluženi duhovski stan, češ, da ne žaluje zaradi cesarjevičeve smrti. Le tepimo se, vsaj se bode pri tem nekdo v pest smejal!

V tržaški okolici se pripravljajo Slovenci na nove volitve v mestni, ob enem deželni zbor v Trstu. Upamo, da bodo tu Slovenci volili kot eden mož prave rodoljube, ki bodo gledali lahomom na prste in — pa na ušesa.

Državni zbor je začel razpravljati proračun za to leto. Pri tem bode gotovo veliko potrebnih in nepotrebnih pritožeb.

Poljaki bi radi na Dunaji poljsko šolo osnovali, kakor imajo Čehi že svojo šolo v glavnem mestu. Sredstev za to Poljakom pač ne manjka; ali dunajski liberalni Nemci jim bodo gotovo metali polena pod noge, bojé se Slovana kakor kače, če tudi zahteva le svojo natorno pravico.

To so mu hoteli izraziti ravno dné 19. feb. o tridesetletnici, kar je stalni učitelj na gimnaziji.

Dijaki so izrazili svojo hvaležnost, da so zapeli predni večer nekaj pesmi; gospodje profesorji so jubilanu častitali skupno, enako tudi samostanska družina.

Tudi od drugod je došlo zasluženemu pisatelju in pedagogu mnogo voščil.

Gostoljubni gvardijan preč. g. P. Inocenc je pa na čast jubilanu priredil v primerno okrašeni obednici samostanski obed, katerega se je vdeležilo več najodličnejših p. n. gospodov. Razume se, da se je napivalo po običaji jubilanu.

Pa ne samo mej učenim svetom, tudi mej narodom po Dolenjskem na daleč je znan naš gospod, kot neutrudljiv spovednik. Vedno je bil pripravljen postreči onim, ki so ga klicali, bodi si v spovednico, bodi si k smrtni postelji bolnika.

Bog ga ohrani še mnogo let!

Na Ogrskem dela državni zbor veliko težave vladi. Nasprotniki sedanjega ogrskega ministerstva se tako zaganjajo v ministerskega predsednika Tiso, ki je sicer veliko storil za Madžare, da se bode težko obdržala. Povod temu je predložena nova vojaška postava, katera vročekrvnim Madžarom kar nič ne vgaia — vse jim je premalo madžarsko. Možeje pozabijo, da je žaba počila, ko se je napihovala, da bi bila volu enaka.

Kaj je novega po širokem svetu?

Francoske republike predsednik je iskal dolgo novih ministrov; s težavo jih je našel; ali koliko časa se bodo obdržali na svojih stolah, je veliko vprašanje. V tej lepej deželi vse nekako vre in kipi. Republika je preganjala menihe, iz šole spodila krščanski nauk, izredila neveren narod — a kaže se, da jej bode ravno to storilo konec.

Na **Italijanskem** po več mestih delavci in rokodelci, zlasti zidarji rogovilijo; zakaj lačni so in kruha iščejo, pa terjajo od vlade, naj jim ona dá kruha in zasluška. V tem kraljestvu, ki je nastalo po ropu in krivici, je tudi vedno bolj oblačno — gromi in treska, težko če ne bode bila v kratkem času — toča občne revolucije.

Serbija ima tudi svoje križe z ministri. Kakoršne bi želela večina narodova, tacih kralj ne mara; kakoršne pa želi kralj, teh ne mara narod.

Bolgarska cerkev ima svojega najvišega škofa, pravijo mu eksarch, v Carigradu. Ta se je uprl knezu Ferdinandu, češ. da je ravnal zoper pravice bolgarske cerkve. Bolgarska vlada preti, da mu bode odvzela plačo, ako ne bode pokoren.

Stari grobovi po Dolenjskem.

Trda zima se nam je prikazala, katera nam je delo ustavila in nas napotila proti domu. Doma pa tudi ni postavati, hočemo torej s peresom malo delati. Na Dolenjskem je vse polno zgodovinskih spominov, zato hočem nekoliko popisati kraje, kje in kaki ljudje so stanovali po Dolenjskem davno pred Kristusom, ob času Kristusa in ob času rimskega gospostva. Popisovanje bo bolj priprosto, nikakor ne vzeto iz kake zgodovine, ampak vse iz moje lastne skušnje, ki jo je uže precej veliko; zato lahko upam, da bom pisal čisto resnico. Prepričan sem, da tudi prosto ljudstvo rado kaj sliši, kaj je tukaj in tam bilo, posebno v tistem kraju, kjer se spomini še poznajo. Večina vsi kraji po Dolenjskem, kjer so stanovali nekdanj bivalci Dolenjski, so mi dobro znani. Po nekaterih krajih se stanovanje še dobro pozna, v drugih čisto malo, ali celo nič. Navadno je to tudi tamošnjim sedanjim bivalcem neznano; gotovo jih bode veselilo, ako jim kaj razjasnim, kdo je

Če ima mož prav, naj se ustavlja še dalje, vsaj katolišk škof bi ravnal tako.

Ruski kozak Ašinov je šel, lastnovoljno, ne vprašavši vlade, z mnogimi tovariši v vročo Afriko v Abesinijo. Ustavil se je na francoskem posestvu v Sagali ter tamo razobesil rusko zastavo. Ker je Rusija rekla naravnost, da ni v zvezi z Ašinovom, so Francozi njega i tovariše vjeli ter odveli v mesto Obok.

Piše se nam:

Iz Krškega. — (Naše posojilnice) občni zbor se je vršil v nedeljo, 17. febr. po nanzanjenem dnevnem redu. Po sveti maši, katero je služil č. g. vikar za cesarsko obitelj, začelo se je v šoli zborovanje, h kateremu se je bilo zbralo blizo 50 zadružnikov, ki so zastopali nad 100 deležev. G. ravnatelj Knavs je pozdravil navzočne spomnivši se s toplimi besedami nesrečne smrti cesarjeviča Rudolfa ter zaklical z zbranimi družabniki vred trikratno „živio“ presvetlemu cesarju, kateremu hočejo Slovenci tudi v nesrečnih časih vedno zvesti ostati. — Zapisnikarjem je bil izbran g. J. Pfeifer. Račun je prečital g. Lapajne. Odobril ga je zbor v vseh točkah. Živahen razgovor je bil le o točki gledé porabljenja čistega dobička; tudi v tem je skupščina predlogu načelstva in dveh nadzornikov pritrdila. Volitev načelstva se je vršila po listkih; izvoljeni so bili skoro vsi stari načelniki enoglasno, namreč gg.: vikar Knavs, ravnatelj Lapajne, trgovec Pfeifer, meščana Jugovic in Jurčec. Volitev računskih pregledovalcev in nadzornikov vršila se

tukaj in tam kdaj bival, svoje umrle pokopaval, kaj so djali ti ali drugi rodovi svojim umrlim v grobe, itd. To hočemo pregledati, ako je vseč čast. bralcem „Dolenjskih Novic“.

Pretečeno leto spomladi smo prekopavali veliko keltsko pokopališče pri vasi Grm v fari Podzemelj blizo Kolpe. Našli smo lepih znamenitih starin, katere kinčajo Rudolfinum v Ljubljani. Res je bilo kopanje tam združeno z mnogimi sitnostmi, katere je napravil s svojimi pomagači, kustos c. kr. dvornega muzeja z Dunaja, g. Jozef Szombathi. Z natančnim popisom hočem pozneje opisati njegovo in njegovih pomagačev čudno obnašanje proti meni in mojemu kopanju: priboriti sem skoraj moral tako lepo zbirko.

Kopali smo potem keltske grobove pri Malencah Čateške fare, ter našli več starin. Kopali potem meseca julija in avgusta rimske grobe na Drnovem, našli lepih znamenitih starin. Razkopavali smo zopet keltske grobe meseca septembra in oktobra pri Sv. Križu pri Mokronogu. Preiskali smo tu čez 200 keltskih grobov, v katerih

je z vsklikom; izbrani so bili gg.: meščana Božič in Geraldini in šolski nadzornik Gabršek.

Iz Ribnice. — Kaj bo za ljudi moje vrste, če trtna uš dolenjsko vino tako pokonča, da ga bo težko dobiti, ker se meni dolenjsko vino naj bolj prilega. Pijem sicer tudi Istrijana, pa to mi je pri jedi premočno; tudi Hrvat se dobi po ceni, ker železnica drži do vinogradov Hrvatskih; pitno vino, pravim je, a vendar za me ni tako kakor dolenjsko. Dolenjska sama bo plakala po njem, ker je to njeni glavni dohodek na mnogih krajih. Res, da se ravno v vinogradih včasih kaj nerodnosti godi. „Dolenjske Novice“, ne molčite, ako vidite, da spomladi, tudi v postu se pojó po vinogradih nedostojne pesmice, ljubeznjivo posvarite še keršansko-katoliško mislečega Dolenjca; vsega priznanja vredno je, da skušate Dolenjski ohraniti njeno gmotno stanje. Učil vas ne bom, kako delajte za blagor ljube Dolenjske, ker imate priznanje vsega naroda,* to pa se drznem vam predlagati, da prav pridno svetujte tistim, ki imajo še pred trtno ušjo zdrave vinograde, da naj nikar od zdaj po stari navadi z „grobanjem“ trt ne nadomestujejo, ampak naj si pridno kupujejo amerikank, s temi naj nadomestujejo zastarele. Kedar se pri njihovih vinogradih oglasi trtna uš, našla bo manj ugodnih tal; vinograda ne bo mogla popolnoma uničiti. Res prežalostno je gledati, in srce podira, ako je naenkrat ves vinograd uničen.

Z mnogim trudom in velikimi stroški se tako pokončani vinograd zopet ustanovi. Dolgo je treba čakati na pridelek. Če se pa vsako leto nekaj

* To je zelo laskavo za nas, a tudi za naše naročnike, kajti brez naročnikov bi bili mi pastir brez črede.

so bila večinoma sežgana trupla; le na neki njivi smo našli lepih starin — posebno zato, ker je tam peščen prostor, so vse starine dobro ohranjene — še uhani, kateri so iz tankega bronastega pleha, so ohranjeni kot novi, kar se v drugih krajih, kjer so grobi v zemlji, še ne pozna več, kaj je bilo. Pri vaseh sv. Križ, Slepšek in Ostrožnik našlo se je veliko različnih vrst uhanov, najlepših igel — ena je največa in najlepša, kar jih ima muzej v Ljubljani — precej zapestnic, vendar so pa mokronoške zapestnice bolj majhne. Korald se je tam zelo malo našlo — pač pa mnogo drugih keltskih drobnarij. Tam blizo so stanovali tudi Galci. Ti imajo zopet vse drugačne starine, in sicer zelo lepe — lepo delane. Nahajajo se tudi tam rimske starine; bolj natančen popis pride pozneje. Odkopali smo pri Mokronogu čez 1500 grobov, ki so vsi iz časa pred Kristusom.

Zadnje dni oktobra in prve novembra — do snega — smo razkopavali zopet na Drnovem rimske grobe nekdanjega mesta Noviodunum, kjer smo grobe sežganih mrličev že večinoma poprej

stori, se stroški in delo veliko lažje pozabi. Tudi tukaj velja: kamen do kamna palača, zrno do zrna pogača. Ribničan.

Domače vesti.

(Naš presvitli cesar), vladar dobrotljiv, da ga mu ni para pod solncem, je osrečil zopet Dolenjsko stran z dvema lepima darovoma: dal je za popravo hiše katoliške družbe rokodelskih pomočnikov v Novem Mestu 200 gld., cerkvi v Stopičah pa 250 gld. Bog nam ohrani milostljivega vladarja še dolgo, ter ga potolaži v britkejši nesreči, ki je zadela njegovo blago srce, ko je zgubil svojega edinega sina!

(G. Ign. Mahorčič), zdravnik v Mokronogu, pride zopet v Krško, kjer je pred leti že bival v enaki službi.

(† V. č. gosp. Janez Bačnik), župnik v pokoju je umrl 25. febr. v Novem Mestu v 87. letu svoje starosti. Pokojni gospod je bil rojen v Smledniku na Gorenjskem 1802 leta. V duhovna posvečen je bil 1. 1831 star 29 let, ker je šel uže star v šolo. Duhoven je bil 57 let, od katerih jih je preživel čez 44 kot župnik v Prečini. Avgusta meseca lanskega leta se je preselil semkaj v pokoj, ali oslabil je precej tako, da ni nobenkrat maševal v Novem Mestu.

Mož je bil blaga duša, dobrotljiv, usmiljen, svojim faranom goreč duhoven — pravi oče. Zato je bil pa tudi priljubljen, da malo kedo tako. Kako je ljubil svoje duhovne ovčice v Prečini, pač kaže tudi to, da hoče med njimi počivati — izvolil si je namreč grob v Prečini, s čemur je pač

razkopavali, smo se pa pečali zdaj z grobovi, v katerih so bili zakopani celi, nesožgani mrličji.

Taki grobovi se težko najdejo, ker so mrličji globoko zakopani, tako da kmetje pri obdelovanju njiv, niso še prišli do takega groba. Človek mora imeti precej skušnje, da najde tak grob na tako obširnem polju — drugače je vse iskanje brez vspeha. Mi pa smo brž našli celo pokopališče. Ker so zdaj prazne njive, imamo priložnost razkopavati. Kopamo pa samo tam, kjer je mrlič zakopan, kar je pač nemogoče vsakemu drugemu poznati. Izkopali smo zdaj v kratkem 25 mrličev, 20 odraslih in 5 otrok. Kjer so trupla zakopana v lep pesek, so vse kosti tako dobro ohranjene, da tudi rebra, prsti na nogah in rokah niso strohnili. To pokopališče je prav zraven sežganih trupel. Trupla ležijo blizo drug drugega — močno tako kot zdaj; nimajo pa nobenega pravega reda, nekatera so položena da gledajo proti jugu, drugi gledajo proti severu. Bolj ko je človek velik, bolj globoko je zakopan; nekateri veliki možki so zakopani čez en seženj globoko,

**Kdor si hoče
brez težave zaslužiti mnogo
denarja,**

pošlje naj svojo addresso upravn
ništvu tega lista v zapečate
nem pismu z nadpisom

zaslužek. [83—2]

Račun

posojilnice v Črnomlji registrirane zadruge z
neomejeno zavezo za četrto upravno leto 1888.

Računski sklep kaže, da posojilnica dobro napreduje, ker je imela 1888 prometa 153.085 gl. 70 kr. Iz tega je razvidno, da je bil ta denarni zavod v okrajih „Črnomelj“ zelo potreben, ker se ga ljudstvo rado poslužuje. Izposojeje se tako, da mora dolžnik vsakega četrta ali pol leta plačati z obrestmi tudi nekoliko glavnice, da se tako obresti z glavnico vred zmanjšujejo, ker tako tudi naj revnejši lahko počasi svoj dolg izplača.

Koncem leta 1887 bilo je družtenikov 385: v letu 1888 pristopilo jih je 119, izstopilo pa 29, tedaj šteje zadruga koncem 1888 = 475 zadrugnikov, kateri imajo 1132 deležev po 2 gl. v skupnem znesku 2264 gl.

Hranilne vloge znašajo koncem 1888 leta 52.719 gl. 53 kr., ki so se obrestovale po 5½%; ravno tako obrestovale se bodo tudi 1889.

Izposojenega denarja je 56.943 gl. 45 kr. in sicer 15.196 gl. na menjice, 25.306 gl. 45 kr. na dolžna pisma, ktera pa tudi poroki podpišejo in na zemljiščih je vknjiženih 16.441 gl. Plačuje se dolg, kakor je zgoraj navedeno, po obrokih nazaj, vendar ima posojilnica pravico, po določenem in preteklem obroku vsaki čas celo vsoto terjati.

Občni zbor je dne 3. svečana 1889 potrdil račun in izdatek 30 gl. za pogorelece na Vinici odobrili. Čisti dobiček od leta 1888 v znesku 1052 gl. 31 kr. razdelil je občni zbor naslednje: Društvenikom izplača se za 1888 dividende 226 gl. 40 kr.; odberu se dovoli nagrade 335 gl.; za šolsko zastavo noveje petrazredneje šole v Črnomlji 100 gl.; Požarneje brambi v Črnomlji 10 gl.; zakladu za vstanovitev mestne godbe v Črnomlji 20 gl.; ker se namerava osnovati društvo, ki bo skrbelo, da bodo dobivali oddaljeni in revni šolski otroci, ki čakajo popoldanšnega poudka, opoludne nekoliko jedi, dovoli se v ta namen 10 gl.; rezervnemu zakladu pripiše se ostalih 350 gl. 91 kr. Skupaj 1052 gl. 31 kr.

V letu 1889 ostanejo v načelstvu: Anton Jeršnovič, c. kr. okr. šol. nadzornik in posestnik v Črnomlji, ravnatelj; August Kunc, trgovec in posestnik v Črnomlji, odbornik; Martin Malnerič, trgovec in posestnik v Črnomlji, odbornik; Franc Šušteršič, c. kr. poštar, župan, trgovec in posestnik v Črnomlji, odbornik; Anton Pavlin, zdravnik in posestnik zlatega križa za zasluge v Črnomlji, računski pregledovalec; Franc Šetina, učitelj v Črnomlji, računskega pregledovalca namestnik.

Naznanilo:

Hranilne vloge sprejemajo se od vsakega, če tudi ni ud zadruge in se obrestuje po 5½%.

Posojila dajejo se samo družtenikom in sicer po 6½%.

Uradni dan je vsako sredo in petek popoldne, ako ni tisti dan kaki praznik. [35—2]

Hiša na prodaj v Metliki.

ležeča na lepem kraju (trgu), pri farni cerkvi nasproti mestne hiše (rotovža) zelo pripravna za pekarijo in prodajalnico, tudi je zraven ena njiva in stelnik. — Več o tem in za ceno pove posest. I. Robas v Metliki št. 8., ktera jo iz proste roke prod.

Vsakovrstno strugarsko delo

se izdeljuje pri [43]

Jožef Pečauer-ju v Rodinah št. 10 pri Črnomlji.

Kopalnice,

kakoršne so potrebne za prekopenje vinogradov, katere se misli z ameriškimi trtami zasadi, prodaja

Franjo Kastelic v Kandiji.

On prodaja tudi razna vrtna semena, pridelana na vrtu kmetiške šole na Grmu. [32—2]

II. Razglas!

Ker k občnemu zboru prve dolenske posojilnice v Metliki dne 10. februarija 1889 dovolj povabljenih prišlo ni, se občni zbor vnovič na

3. marca 1889 ob 9. uri dopoldan

v občinsko pisarno v Metliki z dostavkom skliče, da se bo de ta dan, čez na dnevni red stavljene predmete, brez ozira na število nazočih družtenikov, sklepalo.

Nadzorstvo I. dolenske posojilnice

v Metliki 14. februarija 1889. [41]

Ustanovljeno
1. 1887.

Matija Gerber

Ustanovljeno
1. 1887.

(J. C. GERBER) v Ljubljani

priporoča

svoje bogato in raznovrstno zalogo

slovenskih molitvenih knjig,

po jako nizkih cenah in različno vezanih, na primér v papirju, v pol usnji pozlačene, popolnoma v usnji z zlato obrezo, v rujavem usnji okovane, dalje vezane v slonovi kosti, v ponarejenem kristalu, v žametu in plišu, z pozlačenimi vogli in s podobo v sredi. Izdeluje pa jih tudi, kakorkoli zahtevajo častiti naročniki.

Kdor vzame večje število knjižic, dovolim mu primerno znižanje cene (rabat).

Častite naročnike prosim, da naj se kar naravnost na mé obračajo.

Cenilnik pošljem na zahtevanje brezplačno in franko.

Dalje opozarjam svoje p. n. naročnike in kupovalce, da se že nekoliko časa prodajajo in širijo med ljudstvom slovenski molitveniki, ki niso na Kranjskem prišli na svetlo, katerih ni spisal kaki gospod duhovnik in ki tudi nimajo knezoškofijskega potrjenja. Na teh knjigah se dalje nahajajo tudi taki napisi, kakor jih imajo knjige, ki so v moji zalogi in še celo trije različni napisi, med tem ko je vsebina pri vseh knjigah enaka. [142—8]

Dobljajo se po vseh knjigarnah.

OBJAVA

kočevske mestne hranilnice.

Odbor kočevske mestne hranilnice

je v svoji seji dné 1. februarija 1889 sklenil

znižati obrestno merilo
od dné 1. julija dalje pri
vseh na zemljiščih zava-
rovanih posojilih

od 6% na 5%

Dosedanja dolžnost, da se mora na račun glav-
nice vsako leto plačati eden odstotek, se je raz-
veljavila, vendar pa je vsakemu dolžniku na prosto
voljo dano, da sme to tudi v bodoče storiti.

Kočevska mestna hranilnica

dné 1. februarija 1889.

Ravnateljstvo.

[40—2]

Sromeljsko vino

na daleč slovi, posebno po Kranjskem
kot obstoječa in dobra starina. —
Kdor kupčevalcev, posebno g. duhovnov
ga želi imeti, naj se oglasi pri gosp.

župniku v Sromljah,

[37—2] pošta Brežce (Rann),

tam bo za najboljše blago izvedel.

Hiša na prodaj

v Kandiji pri Novem mestu,
ležeča ob veliki cesti, z različnimi gospodarskimi po-
slojji, za gostilno dobro pripravna, tudi polja za 30
mernikov setve. Prodaj se takoj. — Kje pove vred-
ništvo „Dol. Novic“.

[7—3]

Prodaja konj!

Dve od cesarskih žrebec breji kobili (kostonjeve
barve), 5 in 6 let stari, čez 16 pesti visoki, brez ma-
deža ste na prodaj; dasti se pa tudi v zameno za
mlade konje v farovžu v Krškem.

[17—3]

Hiša na prodaj!

V Novem mestu je lepo ležeča hiša št. 129
z vrtom vred pod ugodnimi pogoji na prodaj. — Več
pove lastnik

Josip Kosiček,

[15—3]

ključavničar v Novem mestu.

V najem se da kmetijstvo!

Večji del kmetijstva pri grajščini v Bršlinu pri
Rudolfovem obstoječ iz njiv, travnikov in listnika se
da če treba z gospodarskim inventarjem vred v najem.
Najem se zamore vže na spomlad nastopiti. Kdor
želi imenovano v najem vzeti, naj se blagovolno pri
posestniku grajščine v Bršljini oglasi. [28—2]

Stare laške gosli

bi rad kupil inženir R. Vašica v Krškem.

Narodna knjižnica. I. zvezek.

POBRATIMI.

Roman. Spisal dr. J. Vošnjak.

Elegantno vezan. 1 zv. 20 kr.

Dobiva se pri J. Krajeu v Novem mestu in v Narodni
tiskarni v Ljubljani. [176—5]

Lepo čisto semenjsko deteljo

ima na prodaj po 80 kr. stari bokal.

Jozef Gnidovec,

[34—2]

Vel. Lipovec št. 16.

Nakup surovih (neobdelanih) palic.

Janez Wakonigg v Šmartnem pri Litiji

kupuje vedno in v vsaci množini neobdelane palice,
in sicer: drenove, trnove, glogove, od kostanjevja,
od divjih in domačih hrusek. [39—2]

Dr. VALENTINA ZARNIKA

ZBRANI SPISI.

I. Zvezek:
PRIPOVEDNI SPISI.

Uredil
Ivan Železnikar.

Vsebina: Životopis dr. Valentina Zarnika. — Ura bije,
človeka pa ni! — Maščevanje usode. — Razni spisi:
Iz državnega zbora. — Pisma slovenskega turista.

Knjižica je jako elegantno, po najnovejšem uzorec in res
krasno vezana. Utisnena je na sprednji strani podoba
dr. Zarnikova v zlatu in pridejan tudi njegov lastnoroden
podpis. Cena knjižici je 1 gl., s pošto 5 kr. več. Dobiti
je v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani. [170—6]

tudi vstregel topli želji svojih faranov, kateri bodo brez dvoma marsikak očenaš zanj zmolili.

V bolezni so pokojnega prav pogosto obiskovali farani, ob smrti pa so se potrudili, mu po svoji moči vso čast in hvaležnost skazati. Prinesli so mu dva krasna venca, in niso odobrili misel, da bi pokojnega gospoda v Prečino peljali, ampak hoteli so ga na lastnih ramah nositi blizo poldrugo uro hodá.

Pogreb je bil pretečeno sredo iz Mesta v Prečino; udeležilo se je silo veliko ljudstva možkih kakor ženskih, menda je bila vsa fara navzoča. Pri mestnem pokopališču čakal in pridružil se je Prečenski novi gosp. župnik, na „kapiteljskem marofu“ pri križu pa so odstopili meščani nosilci in svetilci, ter nastopili domači farani. Dospевši v Prečino je bila za pokojnika slovesna sv. maša in pogrebni govor, katerega je imel preč. gosp. kanonik Frank. Veliko duhovnih sobratov ga je spremilo k poslednjemu pokoju. —

Premoženja ranjki ni kaj zapustil; njegove dobrotljive roke so ga razdale v življenju potrebnim. Mož je vedel, da njegova dobra dela gredo za njim. Naj počiva v miru blagi duhoven!

(Umrli) je v sredo 27. febr. gospa Marija Mechora, soproga obče znanega gospoda Jakoba Mechora v Novem mestu, v 76. letu njene dóbe. Pokojna je obhajala predlansko leto zlato poroko. Naj v miru počiva!

(Poročil) se je dobro znani gospod Maks Bruner pretečeno sredo z gospodičino Frančiško Kovačič, hčerko umrlega davčnega kontrolorja.

(Naša čitalnica) je imela zadnjo saboto slavno „Vodnikovo besedo“. Vršila se je v vseh

točkah izborno. Le nekaj bi si upali opomniti: nam se zdi, da se v naših tako slabih okoliščinah vender preveč izda na obleko in podobno. Res sicer ni zameriti gospem in gospodičinam, da bi bila rada vsaka lepa — morda najlepša — ali resnica je pa vendar, da obleka ne stori človeka!

(Katoliško društvo) rokodelskih pomočnikov v Rudolfovem je imelo 17. februvarja predpustno zabavo s tombolo pri g. Windischerju v Kandiji. Dobilo je čistega dobička 28 gl. 20 kr. Koristno društvo blagi dobrotniki še vedno vrlo podpirajo. Zahvaljuje se vsem prav toplo, želeč, naj ne zapusté tudi dalje, kajti plačati ima za hišo z vsem skupaj še vedno nad 6500 gl.

(Volitve mestne) so bajé pred durmi, naši narodni meščani pa se še nič kaj ne ganejo. Marsikedor se je uže prijel za glavo, ko je bilo prepozno! Kakšne može si izberite, smo uže zadnjič povedali. Kakor si bode postlali, tako bode ležali — vsaj tri leta!

(V Št. Janžu) je bil pri občinski volitvi 21. t. m. izvoljen za župana g. Ignac Repše, svetovalcem pa gg.: Ivan Majcen, Ivan Prijatelj in Josip Repovž.

(V krajni šolski svét) v Ribnici so izvoljeni gg.: dekan Skubic, načelnik; nadučitelj Raktelj, namestnik; sodnik Višnar nadzornik.

(Iz Metlike) smo dobili dopis, kako so ondi žalovali po cesarjeriču Rudolfu. Popis o žalostno-lepi slavnosti bi radi priobčili, ako bi nam s prostorom ne šlo tesno.

(Vojaški nabor), ki se navadno in po stari postavi vrši vsako leto med 1. marcem in 30. aprilom, preložen je letos, in se še nič ne

drugi — ženske 1 meter, otroci še en meter ne. Tudi ti mrličji niso prazni; nekateri pač nimajo čisto nič, kar je redko, navadno pa imajo pri glavi lep rudeče barvan piskerček, ali pa malo steklenico za solze.

Posode — lončki in steklenice — so vse podobne onim ki so pri sežganih truplih. Pri pasih se najde ostanek ena bronasta zapon, v desni roki pa en denar. Ta denar so dali mrličju v grob, da je imel plačilo, da se zanje prepelje čez vodo v njih nebesa, kakor so mislili neverniki. Imenovali so ta denar obulus.

Tri ženske so imele koralde okrog vratu, steklene, lepe plave, tri druge pa zapestnice na rokah, — ena celo 6 zapestnic — 4 na levi in 2 na desni roki. Zapestnice so bronaste, prav redko pa lepe črno steklene. Sploh so tudi pri bogatih rimskih mrličjih zapestnice in koralde zelo redke. Mi smo jih dobili devet in 14 različnih prstenih posod, 7 steklenih, 6 za solze, eno lepo steklenico pa za pijačo. Ta ima na dnu nekoliko črk. Razun tega smo dobili tudi nekoliko zapon od

pasa, nekoliko drugih drobnarij, več denarjev, katere so v rokah držali v nečem zavite. En otrok je imel v desni roki ogledalo, šipe iz stekla v svinčenem okviru. Tudi otroci držijo v desni roki zavit denar. Bili so okoli 6 let stari, kolikor se je dalo spoznati po kosteh. Denarji so večinoma od cesarja Konstantina in njegovih sinov; torej so gotovo ti mrličji iz 4. stoletja, kar kaže da so bili v 4. stoletju tukaj še sami neverniki. Ker pa piskrci stoje pri vsakem na desni strani pri glavi — kaj to pomeni? To je priča, da v 4. stoletju niso več trupel žgali, ampak cele zakopavali, morebiti — ker so bili kršanski cesarji dali postavo, da ne smejo trupel sežigati. Vsi ti odkopani mrličji imajo še dobre zobe; torej so morali mladi umreti.

Sneg nam je delo zaprl; ko bo malo boljše kopamo naprej, morebiti še kaj posebnega najdemo; kar vam hočem poročati, ako vam bode všeč. Iz te dobe se je še le malo mrličjev odkopavalo, zato je tem bolj važno. Jernej Pečnik.

vé, kdaj se bode letošnje novačenje vršilo, kajti vlada bi rada to po novi postavi izpeljala; a ker se Madžari novi postavi tako zelo upirajo, zavleklo se bode gotovo precej.

(Porotne sodnije) v naši zimski dobi so trajale samo štiri dni, česar so bili brez dvoma gospodje porotniki najbolj veseli. — Vsakdo bi bil raje doma. — Razun tega pa so naši dolenjski porotniki mimo družih tudi zato na slabšem, ker so v zvezi z nemškimi Kočevci. Tem se namreč prav nič ne ljubi sedeti v sodnej sobi — zato se kar zaporedoma izgovarjajo, da ne umejo slovenski, da si je znano, kako dobro jim teče jezik pri kupčiji itd. Kočevci sedé potem v gostilni ali se sprehajajo — naši ljudje pak morajo porotovati! — Pri tej priliki smo imeli veselje zopet slušati blazega nam priljubljenega g. Grdešiča, ki se je po preteku dveh let zopet vrnil med nas kot predsednik okrožne sodnije. Vrli gospod nam je v predobrem spominu kot bivši državni pravdnik, tem ljubše nam je, da ga imamo sedaj v svojej sredi na višej stopinji.

(Zavarovanje delavcev) zoper nezgode. Napravili se bodo vsled nove postave po okrajih bolniške blagajnice, v katere bodo morali delavci (menda največ fabriški in drugi s stalnim zaslužkom) plačevati gotove doneske. Iz teh kas bodo pa dobivali pomoči, kedar jih bolezen, nesreča doleti. Na vsem Kranjskem je 9845 delavcev, kateri se bodo morali na ta način zavarovati.

(Koze) zelo razsajajo po obsegu krškega okrajnega glavarstva, razen radeškega sodnijskega okraja. Manj razširjene so po litijskem, novomeškem in črnomaljskem okraju. V krškem okraju je čez 400 bolnih ljudi. Za to in drugo boleznijo je umrlo n. pr. v leskovski fari blizo 130 ljudi v dveh mescih, t. j. toliko, kakor lani v celem letu. So vasi, v kateri so v vsaki hiši imeli bolnike te vrste.

(Ponočnjaki) [voglarji], ki so se nekako nerodno obnašali v Pavli vasi pri Sv. Trojici, so bili dobro sprejeti; kajti eden starašin jih je s strelom pognal in menda dobro zadel. Zdaj se opravičujejo pred sodnijo, kdo je bolj kriv, voglarji ali svatje, kajti dva teh voglarjev bolečine trpita.

(Računski sklep) za osmo upravno leto 1888 posojilnice v Celju kaže, da ima ta vrla posojilnica čistega dobička 7170 gl. 19 kr., ki se je v smislu sklepa današnjega občnega zbora razdelil sledeče: 1. 5 %no dividende od deležev dobijo tisti združniki, ki niso ob enem dolžniki, t. j. 584 gl. 50 kr.; 2. spogojena nagrada 10 členom načelstva, vkup 358 gl. 50 kr.; 3. nagrada tajniku za l. 1888. 200 gl.; 4. dar katoliškemu podpornemu društvu v Celji 150 gl.; 5. dar dijaški kuhinji v Celji 100 gl.; 6. dar podpiralni zalogi slovanskih vseučiliščnikov v Grad-

cu 50 gl. in 7. ostanek čistega dobička 5727 gl. 19 kr.

(Prošnja.) Od raznih strani naše domovine prihajajo podpisanemu vodstvu prošnje za podaritev knjig — nabožnih, poučnih, zabavnih, šolskih — sploh primernih za našo šolsko mladno. Kakor je znano iz družbinih poročil, razdelila je družba že mnogo podobnih spisov in si prizadevala s tem veliko troškov. Nekaj rodoljubov je v ta namen darovalo vže lepo število primernih knjig. Ker pa mnogim prijateljem slovenske šolske mladézi dokaj spisov nerabljenih leži v njihovih knjižnicah, usoja se podpisano vodstvo vsled sklepa v svoji seji zglasiti se pri p. n. čestitem občinstvu z vljudno prošnjo, da bi blagovolilo kaj slovenskih knjig darovati v naznačeni namen. Take knjižice bi utegnile veliko koristiti v rokah naše mladine. Naj se torej knjige blagohotno pošiljajo podpisanemu vodstvu, ali pa naj se mu naznani, da samo pošlje po-nje. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

(Nova pesmarica.) Ker je Razlagova „Pesmarica“, izdana poslednjikrat 1872 l., že pošla in je tudi že zastarela, ker se v njej pogrešajo vsi pesniški proizvodi poznejših let, čuli smo že večkrat željo, da bi se izdala nova „Pesmarica“. Knjiga ta potrebna je zlasti pevskim društvom, ugajala bi pa tudi sploh vsemu narodu slovenskemu, ki ima toliko nadarjenost in toliko ljubezen do petja in glasbe. Uvažujé to potrebo in mnogostranske želje, odločili smo se, prirediti „Novo Pesmarico“. V njej bodo zbrane vse pesmi, ki se po Slovenskem pojó; ozirali se pa bomo tudi na proizvode hrvatske, srbske in bolgarske, ter na pesmi češke, poljske in ruske, ki se pojó v koncertih in na pevskih veselica, da bode „Nova Pesmarica“ prava priročna knjiga za naše pevce. „Nova Pesmarica“, katero smo že začeli sestavljati, stala bode elegantno vezana 1 gl. 20 kr., broširana 80 kr. — Oglasila, oziroma naročila pošiljajo naj se upravništvu „Narodne Tiskarne“ da nam bode možno vsaj primeroma določiti število natisu.

(„Kolo.“) Broj I. Za glasovir glasbotvorio Franjo Miroslavov Kalski. Ciena 1 for. Vlastita naklada. — Tiskal R. Milic v Ljubljani. Takšen je naslov lepo tiskanemu zvezku, v katerem se nahaja kot ples karakteristična skladba za izvrševanje na klavirju, ki ni težko in že zaradi tega „Kolo“ živo priporočamo igralcem na klavir in zlasti tudi za igranje po Čitalnicah.

Razne vesti.

* („Sveta družina.“) Pod tem imenom se je ustanovila bratovščina pod pokroviteljstvom Nj. visokost prečastitljivega kardinala Celestina Jožefa Ganglbauer-ja knezoškola dunajskega v novi samostanski cerkvi častitljivih sester ubogega otroka

Jezusa v Ober-Döblingu pri Dunaji. Kdor dá enkrat za vselej 30 kr., pa je ud te bratovščine ter se razun obilnih družih milosti vdeleži dveh sv. maš, ki se bere te vsaki dan in se bodo brale vedno — za se in tudi za druge.

Na vprašanja odgovarja in pojasnila daje radovoljno samostan častitljivih sester ubogega otroka Jezusa, v Oberdöblingu, Hauptstrasse št. 73 in glavni zastopnik. Sestra Assumpta de Exterde prednica družbe ubogega otroka Jezusa v Oberdöblingu ustanoviteljica. Jožef Wieninger trgovec s platnom, Dunaj, I. Hoher Markt 4., glavni zastopnik.

* (Gnojenje drevju na travi.) Ker raste trava vsled gnojenja drevju, ki stopji na bujno, tako da spodaj gajije, priporočajo tole gnojenje: naredi po zimi okoli drevesa pol metra od debla jamice, ki so toliko široke kolikor lopata. Rušine pa ne odzidaj popolnoma, ampak jo le pridigni. Zemljo po teh jamah zrahljaj ter jo prebadaj z gnojnicami vilami toliko globoko dokler sezajo. V jame nalij gnojnice, ter naj bodo odprte po zimi. Spomladi jih pokrij z rušino, ter jih poteptaj. Na ta način dobe travne korenine le malo gnoja, temveč pa drevesne korenine.

* (Kakšna sadna drevesa pozebejo poprej?) Kolikor bolj so dozorele enoletne mladike, tem manjša je nevarnost, da bi pozebla drevesa. Čim bolj gorko in suho je bilo poletje pred zimo, tem manjša je nevarnost, da bi pozebla drevesa. zato ker rano od poletne toplote je odvisna zrelost enoletnih mladik. Mokra poletja so torej nevarnejša drevju, da pozebe. Res je sicer, da hud mráz izjemno tudi popolnoma zrel les pomori, ali na srečo takih nenavadnih mrazov pri nas navadno ni.

* (Ali naj sadimo malo ali mnogo sadnih vrst?) Ali ima gospodar v hlevu 5 ali 6 raznih govejih plemen, na njivi pa 5 do 10 vrst žita, in sicer ne zato, ker ga to veseli, ampak ker hoče pridelke svoje dobro prodati, potem se mu boče vsak trezno misleč gospodar smijal. Ako pa ima v sadovnjaku 10, 20 ali celo 50 sadnih vrst, ne zdi se pa nikomur čudno. Kedaj se bodo vender naši sadjarji vzpametovali in izpoznali, da ni hujšega zla v sadjarstvu, nego če sadimo premnogih sadnih vrst. Noben sadni trgovec ne kupuje 10 ali več sadnih vrst skupaj pomešanih, vedno pa je lahko prodati največo množino sadja od ene same pa dobre vrste.

* (Koliko so veljale zadnje vojske?) Vojske Napoleonove v Evropi od l. 1793 do 1815 so stale 25 000 milijonov mark (marka okoli 60 kr.) in 1,900.000 ljudi. Rusko-turška vojska leta 1828 je veljala 400 milijonov mark in 120.000 mož; vojska med Španijo in Portugalom od 1830 do 1840 je stala 1000 milijonov mark in 160.000 mož. Francozka vojska zoper Algijer od l. 1830 do 1847 je požrla 760 milijonov mark in 110.000 mož. Osodepolno leto 1848 je zahtevalo po revoluciji 200 milijonov mark in 60 tisoč mož. Krimska vojska (Anglija, Francija, Ruska) je pogoltnila 610 milijonov mark in 485.000 mož. Italijanska vojska 1859 (Francija in Avstrija) 900 milijonov mark in 63.000 ljudi. Vojska 1866. 400 milijonov mark in 51.000 mož. Zadnja nemško-francozka vojska 6320 milijonov mark in 290.000 mož. Rusko-turška vojska od 1876 in 1877 3800 milijonov mark in 180 000 mož. Skupaj so stale torej Evropo te vojske v 95. letih devet in trideset tisoč tristo devetdeset milijonov mark in so ubile 3,419.000 ljudi. — Kaj bode pa veljala bližnja vojska, ko so skoraj vse

države število vojakov podvojile, orožje pa je tako popolno postalo, da mori desetkrat hitreje kakor poprej! — Bog daj da bi še dolgo ne gledali grozovitosti te vojske!

Smešnice.

(Dober pripomoček zoper dolžnike.) Miklovec je imel mnogo dolžnikov, opomnil je vsakega pismeno, naj mu dolg plača in pride k računom; a nobenega ni bilo. Miklovec premišljuje, kako bi dolžnike k sebi dobil in zadel jo je. Vsakemu dolžniku je poslal račun še enkrat toliko večji, kakor je bil v resnici — in glej v dveh dneh so bili vsi dolžniki prišli k njemu na račun, nekateri pa tudi dolg plačati — no se ve pravi dolg, kajti drugo polovičo je vsakemu odpustil.

(Slabo vreme.) Ob 2. uri zjutraj pride mož iz krème čimov, ter se vleže v posteljo. Žena ga prične zmirjati — mož pa le molči, ter vzame dežnik (omrelo), kojega razpne nad seboj. Žena ga ostro praša, kaj to pomeni. On odgovori: „Ker tako gromi in se bliska. bojim se, da boče kmalo dež, zakaj bi se v postelji močil, ker imam dežnik seboj“. — (Potem je pa menda še — toča padala. Stavec.)

Žitna cena v Novem Mestu 25. februarja 1889.

Domača pšenica mernik 2 gld. — kr., Debelaca (koruze) 1 gld. 50 kr., Soršice 1 gld. 60 kr., Rži 1 gld. 50 kr., Jačmena 1 gld. 50 kr., Ajde 1 gld. 10 kr., Ovsas 80 kr., Krompirja 1 gld.

Loterijske srečke.

Gradec 16. februarja	16	71	86	89	39
Trst 23. „	34	85	58	90	43

Za popravo hiše katol. družbe rokodel. pomočnikov v Rudolfovem so darovali:

Gg.: J. Vovk 1 gld., Veselica pri Windischerju 28 gld. 10 kr., J. Škrjanec 3 gl., Andr. Ramovec 5 gld., Neimenovan duhoven 5 gld.

Zahvala!

Pred kratkim časom zadela me je nesreča požara mojih poslopji. K sreči bil sem pri zavarovalnici „Franco-Hongroise“ zavarovan, toda ona izplačala mi je po njenim glavnim zastopniku za Kranjsko, gosp. Josip Pavlin-u v Ljubljani, do krajevarja popolnoma vse zavarovalnino in jako hitro, da se četim dolžnega, naj toplejšo zahvalo izrekati in vsim sestnikom oni zavod res kot naj boljšega priporočati.

Vrhnika, dne 18. februarja 1889.

[45]

Andrej Merlak m. p.

Zahvala.

Za milo sočutje mej boleznijo in ob smrti prečistitega gospoda

Janeza Bačnika,

župnika Prečunskega v pok., duhovn. svetovalca in zlatomašnika, izrekamo vsej visoko častiti duhovščini za obilno spremstvo na tako daljno pot, vsem prebivalcem Prečunske fare za lepe poklonjene vence, posebno pa še vrlim možem, ki so vse tako slovesno uredili, vsem mestnim in Prečunskim nosilcem, vsem srčna hvala!

[52]

Žalujoči sorodniki.

Bogu Vsegamogočnemu je dopadlo, našo iskreno ljubljeno soprogo, oziroma hčer in mater, gospo

Bibijano Vodnik poprej omož. Radelj,

po dolgi mučni bolezni, prevideno s sv. zakramenti v ponedeljek 18. t. m. ob 4. uri popoldne v 36. letu svoje starosti k sebi poklicati.

Blaga ranjca bodi priporočena v pobožni spomin in molitev.

Mokronog, 18. februvarija 1889.

Anton Vodnik, soprog.

Ivan Radelj in Marija, Antonija, Bibijana, Josipina, Anton in Ernest Vodnik, otroci.

Anton in Barbara Jarm, stariši. [47]

Kurs za priučenje cepljenju in sadenju ameriških trt.

S privoljenjem slav. dež. odbora dné 22. febr. t. l. št. 1097. razpisuje podpisano vodstvo kurs za priučenje cepljenju in sadenju ameriških trt. Kurs se prične 21. marca zjutraj, in konča 23. marca popoldan. Poduk je popolnoma brezplačen, le hrano in stanovanje preskrbeti si mora vsak sam. — Kdor se misli tega poduka udeležiti, oglasi naj se ustmeno ali pa pismeno do sv. Jožefa pri podpisanemu vodstvu.

Vodstvo deželne kranjske vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu pri Rudolfovem,

[49—1]

dné 27. februvarija 1889.

Na prodaj je posestvo

obstoječe iz hiše in gospodarskega poslopja, (če ugodno z živino in gospedarskim orodjem vred.) njiv za 40 mernikov posevte, travnike hosta, vse na lepej priliki in v dobrem stanu. — Oglašja naj se pri lastniku Miha Kovačič-u Malinska vas. Pošta Mirnapeč. [42-1]

Novi vozovi,

trpežnega in ličnega dela dobé se od sedaj naprej skozi celo leto v Žužemberku pri g. Fr. Valandu, v Novem mestu pa na semajen dan v torek pred sv. Jurijem. — Cena od 36—40 gold. [50—1]

Naznanilo.

Rojstvena hiša slav. jezikoslovca Fran Levstika v Sp. Betjah pri Vel. Laščah je na prodaj! Prosto-voljno jo proda lastnik, vaščan Fran Tomšič. Ker lastnik te hiše ima poleg nje svojo posebno hišo, zato jo je dobrovoljen pod ugodnim pogojem prodati.

Julija Moll roj. Souvan,

dip. m. babica

v Rudolfovem hiš. št. 147

se priporoča vsem častitim gospem in gospodinjam v prav vestno in natančno po [48—1]

Štev. 2769.

Razglas!

C. kr. deželna vlada v Ljubljani je z ukazom z dne 6. februarja t. l. št. 1562 tu sem naznanila, da je vis. c. kr. ministerstvo za poljedelstvo ceno za iz Kostanjeviške trtnice z ameriškiimi trtami oddanih reznikov po 6 goldinarjev za 1000; in za 1000 vkoreninjenih trt pa 10 goldinarjev postavilo.

Rezniki se smejo samo v tiste občine razpošiljati, v katere se je „že trtna uš“ vgnjezdila, vkoreninjene trte se pa zamorejo z ozirom na ukaz vis. ministerstva za poljedelstvo dne 19. julija 1882 (d. z. št. 109) samo z osebnim dovoljenjem ministerstva razpošiljati.

To se daje s tem naznanje, da se bodo iz omejnene trtnice rezniki od 1. marca t. l. vsaki torek od 9 do 12 nre dopoldne in od 2 do 5 ure popoldne oddajali in tudi druge dneve, ako se kdo prej pri gospodu Kalin-u v Kostanjevici oglasi, razdelili.

C. kr. okrajno glavarstvo v Krškem

dne 10. februarja 1889.

Svarilo

p. n. zavarovancem banke „Slavije“.

Kakor se nam poroča, hodijo akviziterji „Ogrsko-Francosko zavarovalne družbe“ okolo naših členov, dajo si pokazovati zavarovalne knjižice in prepisujejo zavarovanja proti volji in brez vednosti dotičnih posestnikov k svojej družbi.

Svarimo torej p. n. člene svoje, naj zavarovalnih knjižic ne dajo iz rok nikomur, kogar ne poznajo. V našem imenu pooblašeni so le naši stalni zastopniki sprejemati naznanila o premembah zavarovanja, neznanim ljudem pa naj p. n. členi ne zaupajo!

V Ljubljani, dné 7. decembra 1888.

Glavni zastop vzajemno zavarovalne banke „Slavije“ v Pragi. [44]

Pri oskrbništvu združenih grajščin Graben, Boršt, Grm in Dobrava

je na prodaj: [51—1]

100 meterskih centov krompirja „Šampijon“;
100 „ „ „ „magnum bonum“;
100 „ „ „ „Schneeflocke“;
1000 mernikov drobne debelače „činqnantin“);
300 veder dobrega vina.

Več se poizvé pri imenovanem oskrbništvu.

[46—1]

Vsi stroji za kmetijstvo i vinorejo!

Stiskalnice in mlini za olive. } vse najnovejše
Vinske in sadne stiskalnice, } sestave v razni
Grozni mlini in mlini za sadje, } velikosti.

Mlatilnice, snažilnice in vitlje ali vlečki, robkalice za koruzo, sejalnice, plugi itd.

Sušilnice za sadje in zelenjavo.

Rezilnice za krmo v veliki izbiri in izvrstni izpeljavi ponuja po najnižjih tovarniških cenah

Ig. Heller, Dunaj, Praterstrasse 78.

Zapisniki in razjasnila na zahtevanje brezplačno in franko.

Prodajalci dobé ugodne pogoje.

Zmožni zastopniki se iščejo in dobro plačajo.